

SU ÜRÜNLERİ KANUNU⁽¹⁾⁽²⁾

Kanun Numarası : 1380
Kabul Tarihi : 22/3/1971
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 4/4/1971 Sayı : 13799
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 10 Sayfa : 2056

*Bu Kanunun yürürlükte olmayan hükümleri için bakınız
"Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyatı"
Cilt : 2 Sayfa : 1107*

BÖLÜM – I
Genel Hükümler

Şümül:

Madde 1 – (Değişik: 15/5/1986 - 3288/1 md.)

Bu Kanun su ürünlerinin korunması, istihsalı ve kontroluna dair hususları ihtiva eder.

Tarifler:

Madde 2 – Bu Kanunda geçen terimlerin tarifleri aşağıdadır:

Su ürünleri: Denizlerde ve içsularda bulunan bitkiler ile hayvanlar ve bunların yumurtalarıdır.

(Kara Avcılığı Kanunu şümülüne giren hayvanlar hariç)

Su ürünleri müstahsilleri: Deniz ve içsularda su ürünleri istihsal eden gerçek ve tüzel kişilerdir.

İstihsal yerleri: Su ürünlerini istihsale elverişli olan ve içinde veya üzerinde her hangi bir istihsal vasıtası kurulabilen, kullanılabilen su sahalarıdır.

İstihsal vasıtaları: Su ürünlerinin istihsalinde kullanılan gemiler ile her türlü malzeme, teçhizat,alet, edevat, yemler, takım ve tesislerdir.

(1) 15/5/1986 tarih ve 3288 sayılı Kanunun 8 inci maddesi ile, bu Kanunda geçen "Ticaret Bakanlığı" ile "Tarım Bakanlığı" deyimleri "Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı", "Tüzük" deyimi ise, "yönetmelik"olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 18 inci maddesiyle, bu Kanunda 5957 sayılı Kanun hükümlerine aykırılık bulunması durumunda mezkur kanun hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

İçsular: Göller, suni göller, lagünler, baraj gölleri, bentler, regülatörler, kanallar, arklar, akarsular, mansaplar, üretme ve yetiştirme yerleridir.

Lagünler: Denizle irtibatı ve denizin etkisi altında bulunan göllerdir.

Mansaplar: Akarsuların göl veya denizlere açıldığı bölgelerde akarsuyun etkisi altında kalan su ürünleri istihsaline elverişli sahalardır.

Üretme ve yetiştirme yerleri: Su ürünlerini üretmek ve yetiştirmek için yapılan tesislerdir.

Dalyan yeri: Bir veya mütaaddit sabit yahut muvakkat dalyan kurmaya elverişli istihsal sahalardır.

Sabit dalyan: Denizlerde ve içsularda su ürünleri istihsal etmek için kazık, çit, çubuk, tel, taş veya beton ve benzeri manialarla çevrilmek suretiyle, sınırları değişmeyecek şekilde kurulan veya tabii olarak çevrilmiş su sahalarından meydana getirilen dip ile irtibatlı tesislerdir.

Muvakkat dalyan (Yüzer): Şamandıra, duba, tekne ve saireye bağlı ağlarla çevrilmek suretiyle kurulan su mahsulleri istihsaline mahsus tesislerdir.

Voli yeri: Deniz ve içsularda su ürünleri istihsaline elverişli, sahile bitişik ve sınırları belli su sahalarıdır.

Dip trolu: Bir veya daha çok gemiler ile çekilmek suretiyle zemin üzerinde sürütülerek dip su ürünlerini istihsale mahsus trol ağları ve bu ağlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Orta su trolu: Munhasıran göçmen balıkların istihsaline mahsus, dibe temas etmeksizin suyun ortasından veya yüzüne yakın kısımdan çekilen trol ağları ve bunlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Kombine trol: Dip ve orta su trolunu yapmaya elverişli trol ağları ve bunlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Gemi: Tonajı ve adı ne olursa olsun, denizlerde ve içsularda su ürünleri araştırmasında, istihsalinde, naklinde, işlenmesinde kullanılan kayak, sandal, yelkenli, şat, salmavna gibi vasıtalarla buharlı veya motorlu bilümm yüzer vasıtalarlardır.

BÖLÜM – II

Su Ürünleri İstihsalı

A) Su ürünleri istihsal ruhsatı :

Su ürünleri ruhsat tezkereleri ve izinleri:

Madde 3 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:6/11/2019-7191/1 md.)

Ticari amaçlı su ürünleri avcılık faaliyetinde bulunacak gerçek ve tüzel kişiler ile ticari amaçlı su ürünleri avcılık ya da yetiştiricilik faaliyetinde kullanılacak gemiler ve diğer su vasıtaları için Tarım ve Orman Bakanlığından ruhsat tezkeresi veya izin alınması zorunludur.

Ruhsat tezkerelerinin veya izinlerin verilmesine, yenilenmesine, süresine, iptaline ve ruhsat kod numarasının gemiye yazılışına, türlerin avlanma miktarlarına, bölgesel avcılığa ve av araçlarına göre verilecek izinlere, amatör amaçlı avcılık faaliyetlerinde türlere, yerlere ve yöntemlere göre belirlenen esaslar dahilinde getirilecek sınırlamalar veya ruhsata tabi olacaklar ile yerli ve yabancı uyruklu kişilerce yapılacak amatör avcılığa ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığına çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Ruhsat tezkerelerinin veya izinlerin yetkililerce talep edilmesi halinde gösterilmesi zorunludur.

10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

B) Su ürünleri istihsal yerleri:

Kamu tüzel kişilerine ait istihsal yerlerinin kiralanması:

Madde 4 – (Değişik:6/11/2019-7191/2 md.)

Hazinenin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye dayalı olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında, ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz ve içsulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira yöntem ve teknik şartları, süreleri ve yıllık bedelleri, üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir. Bu yerler gerçek veya tüzel kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına ait olmak üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir. Bu yerlerden Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda avcılık yoluyla istihsal hakkı, başkalarına devredilmemesi şartıyla, öncelikle istihsalın yapılacağı yerde kurulan, üyeleri beş yıldan az olmamak üzere üretim bölgesinde ikamet eden, münhasıran su ürünleri istihsalı veya pazarlaması ile iştigal eden su ürünleri kooperatiflerine veya birliklerine, bunların kiralanamaması halinde ise gerçek veya tüzel kişilere Tarım ve Orman Bakanlığınca kiralanabilir.

Projeli olarak yapılacak yatırımlarda ihtiyaç duyulacak karasal alanların kiralama işlemleri bu madde hükümleri çerçevesinde; taşınmazın tescilli olması durumunda maliki kuruluş tarafından, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanlardan olması durumunda ise Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle yapılır.

Deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada su ürünleri yetiştiricilik bölgeleri belirlenirken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşü alınır; altmış gün içerisinde cevap verilmemesi halinde uygun görüş verilmiş sayılır.

İstihsal hakkı kiraya verilen alanlarda yapılacak ticari, amatör, rekreasyonel amaçlı avcılık ve yetiştiricilik faaliyetleri ile istihsal hakkı kiraya verilen türler ile ilgili usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

İstihsal yerlerinin sınırlandırılması:

Madde 5 – Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan istihsal yerlerinin sınırları, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında Maliye Bakanlığının tayin edeceği bir temsilci ile mahalli kadastro veya tapu memuru o yerin sulh hukuk hakimliğince tayin edilecek birisi araştırma müesseselerinden ve ikisi su ürünleri istihsalından anlıyan üç bilirkişiden kurulu bir heyet marifetiyle teamülen malûm ve muayyen bulunan veya kira mukavele veya şartnamelelerinde gösterildiği veçhile üç nüsha zabıt ve krokiyle tespit olunur. Bu zabıt ve krokilerin bir nüshası Tarım Orman ve Köyişleri, bir nüshası Maliye Bakanlıklarına verilir. Bir nüshası da mahalli tapu dairesince hıfzolunur. Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca zabıt ve kroki Resmi Gazete ile yayınlanır.

Deniz dalyanları ile voli yerlerinin ve mansapların sınırlarının tespitinde yukardaki heyete en yakın liman dairesi temsilcisi, Devlet Su İşlerinin mülkiyet ve işletmesindeki yerlerde ise bu Genel Müdürlük temsilcisi de katılır.

Hazinenin ve Devlet Su İşlerinin mülkiyetinde olan istihsal yerlerinin sınırlarının tespitinde birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

Bu maddede zikredilen heyette vazife gören memurların harcırahları ile bilirkişiler için mahkemece takdir edilecek ücret Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından ödenir.

Yeni istihsal yerleri:

Madde 6 – Yeniden kurulacak ve kendiliğinden teşekkül eden istihsal yerlerinin sınırlarının tespitinde de 5 inci madde hükümleri uygulanır.

İstihsal yerlerindeki değişiklikler:

Madde 7 – (Değişik : 15/5/1986-3288/3 md.)

Genel, katma va özel bütçeli idareler ile Devletin ve kamu iktisadi teşebbüslerinin hüküm ve tasarrufu altında bulunan su ürünleri üreme ve istihsal yerlerinin doldurulması, kurutulması, kısmen veya tamamen şeklinin değiştirilmesi veya buralardan kum, çakıl, taş çıkarılması, taş, toprak, moloz ve benzeri maddelerin dökülmesi gibi üreme ve istihsale olumsuz tesir edebilecek teşebbüslerde bulunulmadan önce Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının mütalaasına dayalı olarak ilgili mercilerden izin alınması zorunludur.

Baraj ve sun'i göllerde alınacak tedbirler:

Madde 8 – Baraj göllerine veya ihdas olunacak diğer sun'i göllere su verilmeden önce su ürünleri bakımından alınması gereken tedbirlerin tespiti için ilgililerce Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığına müracaat olunması ve Bakanlıkça lüzum gösterilen tedbirlerin alınması gereklidir.

Su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirler:

Madde 9 – İçsuların sulama, enerji istihsalı gibi maksatlarla kullanılması halinde bu sularda mevcut su ürünlerinin yaşama, üreme, muhafaza ve istihsalini zarardan koruyacak tedbirlerin ilgililer tarafından alınması şarttır. Bu tedbirlerin nelerden ibaret olduğu Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca tespit olunur.

Kamu tüzel kişilerine ait dalyanlardan geçiş:

Madde 10 – Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan dalyanların kiracıları veya bunları işletenler belirli bir geçim veya istihsal faaliyetinin icabı olarak bazı iş ve sanat erbabının dalyanın faaliyetine zarar vermemek şartıyla, kendi vasıtalarıyla dalyandan geçmelerine müsaade etmekle mükelleftir.

Geçiş şartları ile dalyandan geçeceklerin riayet edecekleri hususlar icap ve teamüller de nazara alınarak Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca tespit ve ilan olunur.

Hazinenin veya Devlet Su İşlerinin özel mülkiyetinde bulunan yerlerde geçiş hakkı Medeni Kanun hükümlerine göre tespit olunur.

Dalyan civarındaki voli yerlerinden faydalanma:

Madde 11 – Dalyan sınırları içinde veya dışında Hazineye veya Devlete ait voli yerleri ayrıca kiraya verilmedikçe veya işletilmedikçe, bütün su ürünleri müstahsilleri buralardan serbestçe faydalanabilirler.

Ancak dalyan sınırları içinde olup, mevsimine göre muayyen yerlerde kurulu bulunduğu zamanlarda dalyanın avlusu cihetindeki Hazineye veya Devlete ait voli yerlerinden faydalanma hakkı dalyan sahip veya kiracılarına aittir. Dalyanın arkasında kalan Hazineye ait voli yerlerinden dalyan kurulu bulunduğu zamanlarda dahi bütün su ürünleri müstahsilleri faydalanabilir.

Bu madde hükmü, özel mülkiyetteki dalyanlarda da uygulanır.

Özel mülkiyetteki dalyan ve voli yerleri ile bunların kamulaştırılması:

Madde 12 – Medeni Kanunun yürürlüğe girmesinden evvel sahipleri adına tapuya tescil edilmiş olan dalyan ve voli yerleri (Olağanüstü sebeplerin devam ettiği müddet içindeki inkıtalardan hariç olmak üzere) sahipleri tarafından bizzat veya kiraya verilmek suretiyle devamlı olarak 5 sene işletilmediği veya terk edildiği takdirde kamulaştırılır.

Yetiştiricilik⁽¹⁾

Madde 13 – (Değişik:22/7/2003-4950/1 md.)

Su ürünleri yetiştiricilik tesisleri kurmak isteyenler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığından izin almak zorundadır.

Su ürünleri yetiştiricilik tesislerine ilişkin izinler; bu tesislere ait projenin sağlık, memleket ekonomisi, seyrüsefer, teknik ve ilmi bakımlardan mahzur taşımaması halinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca verilir.

Kurulacak yetiştiricilik tesisleri için 4 üncü maddenin son fıkrası hükümleri uygulanır.

Yetiştiricilikle ilgili usul ve esaslar Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

BÖLÜM – III

Geliştirme, Teşvik ve Himaye

A) Geliştirme:

Etüt ve araştırma:

Madde 14 – (Değişik: 15/5/1986-3288/4 md.)

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı su ürünleri ile ilgili her türlü araştırmaları yapmak ve yaptırmakla görevlidir.

Kooperatifleşme:

Madde 15 – Su ürünleri müstahsilleri 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri hakkındaki Kanun ile 2836 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve 1163 sayılı Kanuna tabi İstihsal Kooperatifleri ve mesleğin özelliklerine uygun kooperatif ve birlikler kurabilirler.

Bu kooperatif ve birlikler "Su Ürünleri İstihsal Kooperatifleri", "Su Ürünleri Satış Kooperatifleri", "Su Ürünleri Satış Kooperatifleri Birliği ve Su Ürünleri Kredi Kooperatifleri" ismini alırlar.

Kooperatif ve birliklerin anamukavelename formülleri T. C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ile Ticaret Bakanlığının ilgili dairesi tarafından müştereken hazırlanır.

T. C. Ziraat Bankası su ürünleri üreten ve üretimini bizzat satan kooperatif ve şahıslara açacağı kredilerde üretim ve pazarlamada kullanılan bütün araç ve gereçler Kredi Maritim sistemi (Balık üretiminde kullanılan tekne, motor, ağ v.s. benzeri araç ve gereçleri sigortalamak şartıyla krediye karşılık gösterme esas) na göre teminat olarak kullanılacağı gibi, üretim, depolama ve pazarlama tesisleri tapu veya kira mukavelesi esasına göre de teminat olarak kullanılır.

Denizcilik Bankası da aynı esasa göre kredi açabilir.

Eğitim ve öğretim:

Madde 16 – Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, su ürünleri istihsalı ile uğraşanların mesleki bilgi ve görgülerini artırmak maksadiyle, diğer bakanlıklar ile de işbirliği yaparak uzmanlar idaresinde ücretli veya ücretsiz kurslar ve meslek okulları açabilir, propaganda eğitim ve öğretim için lüzumlu tedbirleri alır.

(1) Bu madde başlığı, "Üretim havuzları:" iken 22/7/2003 tarihli ve 4950 sayılı Kanunla metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Teşvik ve Himaye

Muaflıklar:

Madde 17 – Gerçek ve tüzel kişilerin su ürünlerinin istihsal, muhafaza, işleme ve nakliyesine müttaallik faaliyet kollarına yapacakları yatırımlar hakkında 31/12/1960 gün ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 202 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile eklenen 8 inci bölümün ek 3 üncü maddesindeki yatırım indirimi nispeti % 100 olarak uygulanır. 202 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesi ile 199 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi uygulanmaz.

(Ek fıkra:6/11/2019-7191/3 md.) Balıkçı gemilerinin barınma, av araç ve gereçlerini depolama, tamir ve bakımlarını yapma, avlanan veya yetiştirilen ürünleri karaya çıkarma, depolama, kontrol, veri toplama gibi avcılık ve yetiştiricilikle ilgili hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, ihtiyaç duyulan kıyılarda Tarım ve Orman Bakanlığının teklifiyle, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşü alınarak, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca balıkçı barınakları üst yapıları ile birlikte yapılır.

(Değişik fıkra:6/11/2019-7191/3 md.) Balıkçı barınaklarından yararlanma hakkı öncelikli olarak ticari balıkçılara ve su ürünleri yetiştiricilerine aittir. Balıkçı barınakları ve bunlara ait üst yapı tesislerinden faydalanma hakkı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün görüşü alınarak, Tarım ve Orman Bakanlığınca süresi on yıldan fazla olmamak üzere su ürünleri ile ilgili kooperatif veya kooperatif birliklerine ya da üretici birliklerine 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın pazarlıkla kiraya verilir. İlan edilen otuz günlük süre içinde kooperatifler veya kooperatif birliklerinden ya da üretici birliklerinden talep vaki olmazsa 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince Tarım ve Orman Bakanlığınca gerçek veya tüzel kişilere ihale ile verilir.

(Ek fıkra:6/11/2019-7191/3 md.) Balıkçı barınaklarının işletilmesine, denetlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Madde 18 – Su ürünlerinin istihsal ve ihracatını artırmak maksadiyle, su ürünleri istihsal ve vasıta ve malzemelerinde ithal sırasında alınan her türlü vergi, resim ve harçları indirmeye veya tamamen kaldırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. ⁽¹⁾

(Mülga fıkra:6/11/2019-7191/4 md.)

BÖLÜM – IV

Yasaklar ve Zabıta Hükümleri

Patlayıcı ve zararlı maddeler kullanma yasağı:

Madde 19 – Bomba, torpil, dinamit, kapsül ve benzeri patlayıcı maddeler öldürücü veya uyuşturucu maddeler, sönmemiş kireç ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının müsaadesi alınmaksızın elektrik cereyanı, elektroşok ve hava tazyiki ile su ürünleri avlanması yasaktır.

Tespit olunacak belli bir aydınlatma gücünü geçmemek üzere elektrik cereyanı ile aydınlatma ve münhasıran denizlerde olta ile avlanan su ürünlerinin denizden çıkarılmasında elektroşok usulünün uygulanması müsaadeye bağlı değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ait esaslar yönetmelikte gösterilir.

Sulara zararlı madde dökülmesi:

Madde 20 – Su ürünleri veya bunları istihlak edenlerin veya kullananların sağlığına ve yahut istihsal vasıtalarına malzeme, teçhizat, alet ve edevata zarar veren maddelerin içsulara ve denizlerdeki istihsal yerlerine veya civarlarına dökülmesi veya döküleceği şekilde tesiat yapılması yasaktır.

Hangi maddelerin dökülmesinin yasak olduğu yönetmelikte gösterilir.

(1) 6/11/2019 tarihli ve 7191 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan “Cumhurbaşkanı,” ibaresi “Cumhurbaşkanı yetkilidir.” şeklinde değiştirilmiştir.

Yabancıların su ürünleri istihsalı yasağı:

Madde 21 – (Değişik birinci fıkra: 22/7/2003-4950/2 md.) Türk vatandaşı olmayan kişilerin su ürünleri avcılığı yapmak üzere 2674 sayılı Karasuları Kanununun 1 inci maddesinde yazılı karasularına veya 4 üncü maddesinde yazılı içsulara girmeleri ve bu sularda su ürünleri avcılığında bulunmaları yasaktır.

Ancak, 3 üncü maddenin 7 nci bendinde yazılı yabancı turistler ile Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının müsaadesi gereğince 14 üncü maddede gösterilen etüt ve araştırma işlerinde çalışacak yabancılar bu hükümden müstesnadır.

Akar sularda engellemeler yapılması, yasağı:

Madde 22 – Tarım ve Orman Bakanlığının müsaadesi alınmadan akarsularda su ürünlerinin geçmesine veya yetişmesine engel olacak şekilde ağlar kurulması, bent, çit ve benzeri engeller yapılması yasaktır.⁽²⁾

(Değişik fıkra:6/11/2019-7191/5 md.) Akarsular üzerinde kurulmuş veya kurulacak olan baraj ve regülatör gibi su yapılarında su ürünlerinin geçmesine mahsus balık geçidi yapılması ve işler durumda bulundurulması zorunludur. Ancak yüksekliği yirmi metreden fazla olan su yapılarında, masrafları müteebbisçe karşılanmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığınca yapılacak veya yaptırılacak bilimsel araştırma ve inceleme sonucu balık geçitlerinin işlevsiz olacağının anlaşılması halinde balık geçidi dışında farklı göç yapıları, asansörle taşıma, yapay ortamda üretilip kaynağa bırakma gibi tedbirler alınabilir. Bu madde kapsamındaki balık geçidi, balık asansörü ve diğer yapılara ilişkin projenin onayı, kontrollüğü ve kabulü inşaat tekniği açısından Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılır veya yaptırılır.⁽³⁾

Genel yasaklar, tahdit ve mükellefiyetler:

Madde 23 – a) Su ürünleri istihsalinde kullanılan istihsal vasıtalarının haiz olmaları gereken asgari vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları;

b) (Değişik fıkra: 22/7/2003-4950/3 md.) Sağlık, memleket ekonomisi, seyrüsefer, teknik ve bilimsel yönlerden bölgeler, mevsimler, zamanlar, su ürünleri cinsleri, çeşitleri, ağırlık, irilik, büyüklük gibi vasıflar bakımından konulacak yasak, sınırlama ve yükümlülükler yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

(Mülga son fıkra: 11/6/2010-5996/47 md.)

Trol:

Madde 24 – a) İçsular, Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale boğazlarında her çeşit trol ile su ürünleri istihsalı yasaktır.

İlmi maksatlarla yapılacak incelemelerde trol kullanılabilir.

b) Kara sularımız dahilinde dip trolu ile su ürünleri istihsalı şekli ayrı bir yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik hükümlerine aykırı olarak dip trolu ile su ürünleri istihsalı yasaktır.

c) Orta su trolu hakkında 23 üncü madde hükümleri uygulanır.

Ancak orta su trolunun dip trolu olarak kullanılması yasaktır.

d) Munhasıran sünger avında kullanılan kankava troltan sayılmaz.

Yasak su ürünlerinin satışı, nakli ve imalatla kullanılması memnuiyeti:

Madde 25 – Zamanlar, mevsimler, cins, nev'i, çeşit, irilik, ağırlık, büyüklük itibarıyla istihsalı yasak olan su ürünlerinin, yasağın devam ettiği müddet zarfında her ne suretle olursa olsun satışı, nakli, imalatla kullanılması yasaktır.

(1) 22/7/2003 tarihli ve 4950 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde "(b) bendinin birinci fıkrası" ibaresi yer aldığı için metne bu şekilde işlenmiştir.

(2) 6/11/2019 tarihli ve 7191 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan "Tarım Orman ve Köyişleri" ibaresi "Tarım ve Orman" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) Anayasa Mahkemesinin 12/11/2020 tarihli ve Esas No.:2020/10; Karar No.:2020/67 sayılı Kararı ile bu fıkranın üçüncü cümlesinde yer alan "...yaptırılır." ibaresinin "...onayı,..." ve "...kabulü..." ibareleri yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir.

19, 24 üncü maddeler hükümlerine aykırı olarak istihsal edilen su ürünlerine el konulup mülkiyeti kamuya geçirilerek bunlar hakkında 29 ve 34 üncü madde hükümleri uygulanır.⁽¹⁾

(Ek fıkra:6/11/2019-7191/6 md.) Kaynakların korunması amacıyla, su ürünlerinin yurt dışına çıkarılması ve canlı olarak yurt içine sokulması izne tabidir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul, esas ve istisnalar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

BÖLÜM – V
Balıkhaneler

Balıkhaneler ve satış üzerinden alınacak ücret:

Madde 26 – (Mülga: 11/3/2010-5957/18 md.)

Madde 27 – (Mülga : 15/5/1986-3288/10 md.)

BÖLÜM – VI
Çeşitli Hükümler

Bilgi ve belge vermek:

Madde 28 – Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının, su ürünleri müstahsilleri ile su ürünleri ile iştigal eden tacir, sanayici ve esnaftan bu işlerine mütaallik lüzumlu göreceği bilgileri ve belgeleri isteyebilir.

İstenilen bilgi ve belgeleri ilgililer tayin edilen müddet içinde ve istenilen şekilde vermeye mecburdurlar.

Bu madde gereğince verilen ferdi ve hususi bilgi ve belgeler ifşa edilemeyeceği gibi veriler aleyhine delil ve vesika olarak da kullanılmaz.

Yasak vasıta ve hükümlerin istisnaen kullanılması:

Madde 29 – Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlıkları münhasıran ilmi ve teknik etüt ve araştırmalar yapılması maksadiyle ve su ürünleri avcılığında kullanılması yasak vasıta ve usullerin muayyen yerlerde ve muayyen müddetle, bu hususta vazifeli ve yetkili kimseler tarafından kullanılmasına müsaade edebilir.

Yasak vasıta ve usullerle yapılan ilmi ve teknik etüt ve araştırmalardan elde edilen su mahsulleri hiçbir suretle satılamaz, gerekirse imha olunur.

Ödenek:

Madde 30 – Bu kanunun 14, 16 ncı maddelerinde yazılı işlerin gerektirdiği giderleri karşılamak üzere her yıl Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı bütçesine lüzumlu ödenek konulur.

Teftiş ve murakabe:

Madde 31 – Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının su ürünleri müstahsillerini, su ürünleri ile iştigal eden tacir, sanayici ve esnaf ile bunların işyerlerini, balıkhaneleri, istihsal yerlerini ve istihsal vasıtalarını Bakanlık Teftiş Kurulu vasıtasıyla teftiş ve kontrol ettirerek mevzuata göre gerekli muameleyi yapmaya yetkilidir,

Bu bakanlıklar diğer memurlarına da bu görevi verebilir.

BÖLÜM – VII
Usul Hükümleri

Muhakeme usulü:

Madde 32 – (Mülga:6/11/2019-7191/7 md.)

⁽¹⁾ 6/11/2019 tarihli ve 7191 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu fıkarda yer alan “su ürünleri zabıt ve müsadere edilerek haklarında” ibaresi “su ürünlerine el konulup mülkiyeti kamuya geçirilerek bunlar hakkında” şeklinde değiştirilmiştir.

Koruma ve kontrol⁽¹⁾

Madde 33 – (Değişik:6/11/2019-7191/8 md.)

Tarım ve Orman Bakanlığı teşkilatında ve Bakanlığa bağlı su ürünleri ile ilgili teşekküllerde su ürünlerinin, deniz ve içsuların koruma ve kontrolü ile görevlendirilen personel ile emniyet, jandarma, sahil güvenlik, gümrük ve orman muhafaza teşkilatları mensupları, belediye zabıtası amir ve mensupları, kamu tüzel kişilerine bağlı muhafız, bekçi ve korucular ile emniyet ve jandarma teşkilatının bulunmadığı yerlerde köy muhtarı ve ihtiyar heyeti üyeleri bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı, bu Kanun kapsamına giren kabahatler ve suçlar hakkında zabıt varakası tutmak, kabahatin ve suçun işlenmesinde kullanılan istihsal vasıtalarına ve elde edilen su ürünlerine el koymak ve bu Kanunun ek 3 üncü maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde idarî para cezalarını kesmekle vazifeli ve yetkilidirler.

El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları:

Madde 34 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:6/11/2019-7191/9 md.)

El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları hakkında aşağıdaki işlemler yapılır:

a) El konulan canlı olmayan su ürünlerinden insan tüketiminde veya sanayide kullanılması mümkün, ancak muhafaza edilmesi mümkün olmayanlar, el koyma işlemini gerçekleştiren görevlilerin ihtiyaç duyması halinde en yakın Bakanlık laboratuvarında veya kamu kuruluşlarında görevli veteriner hekim, Hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene ettirilir.

Tüketiminde veya kullanılmasında sakınca görülmeyenler, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından açık artırma suretiyle satılır.

Ancak satışa sunulan su ürünlerinden asgari avlanılabilir ağırlıktan ve boy uzunluğundan küçük olanlar ile av yasağı döneminde avlanmış olanlar perakende satılamaz, yem sanayi hammaddesi olarak satılabilir. Avlanması tamamen yasak olan türler ise kamu kurum ve kuruluşlarına, bilimsel kuruluşlara ya da sosyal yardım kuruluşlarına bağışlanabilir.

Satışa ait bir zabıt tutanağı düzenlenerek, satış bedeli mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Hazine veznesine emaneten yatırılır. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşenlerin satış bedeli genel bütçeye gelir kaydedilir.

Satılamayan veya muhammen bedel üzerinden alıcı bulamayanlardan, insan tüketiminde kullanılması mümkün olanlar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kamu kurum kuruluşları veya sosyal yardım kurumlarına bağışlanabilir.

b) El konulan istihsal vasıtalarından sahipleri belli olanlar, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda yedieminde tutulur.

Sahiplenilmeyen veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşen istihsal vasıtaları satılamaz, kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir.

c) Bağışlanamayan su ürünleri veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşen bağışlanamayan istihsal vasıtaları imha edilir. İnsan tüketiminde kullanılması sakıncalı görülen, sanayide hammadde olarak kullanılması mümkün olmayan veya kullanılması mümkün olmakla birlikte satılamayan su ürünleri hakkında da aynı işlem uygulanır. Bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı el konulan su ürünlerinden canlı olanların yaşam alanlarına iadeleri veya bunlar için yapılacak diğer işlemler Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.

d) Fiili imkânsızlıklar nedeniyle el konularak mülkiyeti kamuya geçirilmesi mümkün olmayan istihsal vasıtaları ve ürünlerin kaim değerinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine de karar verilebilir.

Bu Kanuna aykırı fiiller neticesinde, istihsal vasıtaları, su ürünleri ve diğer su vasıtalarına uygulanan el koyma, yediemin, bekletme, muhafaza, imha, sökme, nakliye ve diğer işlemlere ait masraflar aykırılığı işleyenden, gemi sahibi veya donatandan tahsil edilir.

Bu Kanunda düzenlenen mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararları vali tarafından verilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(1) Önceki madde metninde madde başlığı olmadığı halde 4950 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde "madde başlığı ile değiştirilmiştir" hükmü yer aldığından anılan Kanunun hükmü olan madde başlığı metne işlenmiştir.

Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya ve su ürünleri:

Madde 35 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:6/11/2019-7191/10 md.)

Bu Kanun hükümlerine göre mülkiyeti kamuya geçirilmesine karar verilen muhafazası mümkün su ürünleri ile istihsal vasıtaları hakkında mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleştikten sonra aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) Su ürünleri satılarak bedeli genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine veznesine yatırılır.

b) İstihsal vasıtaları kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir, bağışlanamayanlar imha edilir.

Yasak olan eşyadan satışı mahzurlu görülenlerin imhasına ve imha şekline ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

BÖLÜM – VIII

Ceza Hükümleri

İdari yaptırımlar:

Madde 36 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:6/11/2019-7191/11 md.)

Bu Kanundaki ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerdeki yasak, sınırlama ve yükümlülükleri aykırı hareket edenlere verilecek cezalar aşağıda gösterilmiştir:

a) 3 üncü maddenin;

Birinci fıkrasına göre ruhsat tezkeresi almadan ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapan kişilere bin Türk lirasından beş bin Türk lirasına kadar, gemiler ve diğer su vasıtaları için sahip veya donatanlarına beş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir.

İkinci fıkrasına göre çıkarılan yönetmelikteki amatör avcılıkla ilgili usul ve esaslara aykırı hareket eden kişilere iki yüz elli Türk lirasından beş yüz Türk lirasına, amatör avcılıkta kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına beş yüz Türk lirasından beş bin Türk lirasına kadar, ticari avcılıkla ilgili usul ve esaslara aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Üçüncü fıkrasına aykırı olarak izin ve ruhsat tezkeresini talep halinde yetkililere göstermeyen ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapan kişilere ve gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk lirası idarî para cezası verilir.

3 üncü madde ile zorunlu kılınan ruhsat tezkeresi veya izin almadan elde edilen su ürünleriyle el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Ayrıca 3 üncü madde ile zorunlu kılınan ruhsat tezkeresini almadan gırgır ağıları veya orta su trolü ya da dip trolü, algarna gibi dip sürütme av araçları kullanılarak ya da dalarak ticari avcılık yapılması halinde istihsal vasıtalarına, diğer av vasıtaları ile avcılık yapılması halinde ise ilk tespitle gemi hariç istihsal vasıtalarına, kabahatin tekrarı halinde ise istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

b) 4 üncü maddeye göre avcılık istihsal hakkını kiralayanlardan yönetmelikle belirlenen kurallara aykırı hareket eden; su ürünleri kooperatiflerinin veya birliklerin başkan ve yönetim kurulu üyelerine ayrı ayrı iki bin beş yüz Türk lirasından yirmi beş bin Türk lirasına kadar, gerçek veya tüzel kişilere iki bin beş yüz Türk lirasından yirmi beş bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir. Aynı kabahatin tekrarı idarî para cezaları iki katı olarak uygulanır ve kira sözleşmeleri iptal edilir.

c) 7 nci maddede belirtilen fiilleri ilgili mercilerden izin almaksızın yapanlara, fiilin işsularlarda gerçekleşmesi halinde on bin Türk lirası, denizlerde vuku bulması halinde ise yirmi bin Türk lirası idarî para cezası verilir. Çıkarılan kum, çakıl, taş ve benzeri maddelere el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi ile ilmi ve teknik bakımlardan istihsal yerlerinin eski şekline döndürülmesinin mümkün olduğu durumlarda, masrafları yapanlara ait olmak üzere eski şekline döndürülmesine mülki amir tarafından karar verilir.

d) 9 uncu madde kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen tedbirleri almayanlara beş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir.

e) 13 üncü maddenin birinci fıkrasına aykırı olarak kurulduğu Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilen tesis sahiplerine on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir. Tesisin yönetmelikte belirtilen şartlara uygun hale getirilmesi için doksan gün süre tanınır. Bu süre sonunda aykırılığın devam etmesi durumunda ilk verilen idarî para cezası iki katı olarak uygulanır. Aykırılığın giderilmesi ya da tesisin faaliyetine son verilmesi için otuz gün daha süre verilir. Bu süre sonunda aykırılığın devam ediyor olması durumunda idarî para cezası ilk verilen cezanın üç katı olarak uygulanır ve tesisin mülki amir tarafından kapatılmasına karar verilir.

13 üncü maddeye göre çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir.

f) 17 nci maddeye dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden; kooperatiflerin, kooperatif birliklerinin veya üretici birliklerinin başkan ve yönetim kurulu üyelerine ayrı ayrı iki bin beş yüz Türk lirasından yirmi beş bin Türk lirasına kadar, gerçek veya tüzel kişilere iki bin beş yüz Türk lirasından yirmi beş bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir. Aynı kabahatin tekrarı halinde idarî para cezaları iki katı olarak uygulanır ve kira sözleşmeleri iptal edilir.

g) 19 uncu maddeye aykırı hareket edenlere on bin Türk lirası idarî para cezası verilir. İstihsal edilen su ürünleri ile aykırılığa neden olan eşya, alet, edevat, teçhizata el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

h) 20 nci maddeye göre çıkarılan yönetmelikteki yasak, sınırlama ve yükümlülöklere aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirası idarî para cezası verilir. Kabahat; fabrika, imalathane ve atölye gibi tesis sahipleri ve bunların sorumlu kıldığı kişiler tarafından işlendiği takdirde, beş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir. Tespit edilen aykırılığın belirlenen sürede giderilmemesi halinde faaliyetlerinin durdurulmasına ve masrafları kendilerine ait olmak üzere tesislerinin zarar vermeyecek hale getirilmesine kontrolü yapan kurum tarafından karar verilir.

20 nci maddeye aykırılık teşkil eden durumun kalktığıının tespit edilmesi durumunda bu tesislerin yeniden faaliyetine kontrolü yapan kurum tarafından izin verilir.

i) 21 inci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere yirmi bin Türk lirası idarî para cezası verilir ve istihsal ettikleri su ürünleri ile bunların istihsalinde kullanılan istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

j) 22 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere bin yedi yüz Türk lirası idarî para cezası verilir. Bu gibilerin faaliyetleri kontrol yapan kurumca durdurulur ve masrafları kendilerine ait olmak üzere engellerin kaldırılmasına karar verilir.

22 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen balık geçidini yapmayanlara veya istenen tedbirleri almayanlara, kontrolü yapan kurumca, aykırılığın giderilmesi için su yapısının niteliği dikkate alınarak on sekiz ayı geçmemek üzere yeterli süre verilir. Bu süre zarfında aykırılığın giderilmemesi halinde, yüz bin Türk lirasından iki yüz elli bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir. Müteakip kontrollerde de aynı yöntem uygulanır ve aykırılığın giderilmediğinin tespiti halinde, bir önce uygulanan idarî para cezası iki katı olarak uygulanır. Balık geçidi veya diğer göç yapıları bulunduğu halde bunları çalışır vaziyette tutmayanlara, taşıma yapmayanlara ve Tarım ve Orman Bakanlığınca öngörölen tedbirleri yerine getirmeyenlere, elli bin Türk lirası idarî para cezası verilir.

k) 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile (b) bendine göre ticari amaçla yapılan avcılık faaliyetlerine yönelik olarak yönetmelikle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere bin yedi yüz Türk lirası ve kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına iki bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aykırılığın gırgır ağırları ile avlanan balıkçı gemileri kullanılarak yapılması halinde, bu gemiler için sahip veya donatanlarına ceza üç katı olarak uygulanır. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aykırılığın bu Kanuna istinaden bölgeler, mevsimler ve zamanlar veya istihsal vasıtalarının haiz olmaları gereken asgari vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları bakımından yapılan düzenlemelere uyulmayarak işlenmesi halinde, gemiler haricindeki istihsal vasıtalarına da el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

İçsular, Karadeniz, Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale boğazlarında, gemilerdeki faaliyetlerin yürütülmesinde gerekli olan aydınlatma hariç, ağırlarla avlanma amaçlı ışık kullanılan veya bu amaca uygun ışık donanımı bulunduran gemiler için sahip veya donatanlarına elli bin Türk lirası idarî para cezası verilir, istihsal edilen su ürünlerine ve gemi hariç, av gemisine bağlı olup olmadığına bakılmaksızın avcılık amacıyla ışık sağlayan her türlü su vasıtalarına ve edevatına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile (b) bendine göre amatör amaçla yapılacak avcılık faaliyetlerine yönelik olarak yönetmelikle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere beş yüz Türk lirası, kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yedi yüz elli Türk lirası idarî para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine ve gemi hariç kullanımı yasak istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aynı kabahatin tekrarı halinde istihsal olunan su ürünlerine ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

1) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen alanlarda trol ile su ürünleri istihsalinde bulunanlara on bin Türk lirası idarî para cezası, kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yirmi bin Türk lirası idarî para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünleri ile istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Fiilin iki yıl içinde tekrarı halinde kullanılan gemilerin sahip veya donatanlarına bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünleri ile istihsal vasıtalarına el konularak müsadereğine hükmolunur.

24 üncü maddeye göre çıkarılan yönetmelikteki dip trolüne ilişkin yasak, sınırlama ve yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere ve kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yedi bin Türk lirası idarî para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Aykırılığın bu Kanuna istinaden bölgeler, mevsimler ve zamanlar veya istihsal vasıtalarının haiz olmaları gereken asgari vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları bakımından yapılan düzenlemelere uyulmayarak işlenmesi halinde, gemiler haricindeki istihsal vasıtalarına da el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Yasak bölgelerde veya yasak zaman ve mevsimlerde dip trol ağıları denizde veya toplanıp bordaya alınmış durumda tespit edilenler, göz açıklıkları tayin olunan asgarî ölçülerden küçük dip trolü ağılarını her ne suretle olursa olsun gemilerinde bulunduranlar ile orta su trolünü veya kombin trolünü dip trolü olarak kullananlar hakkında, bu bendin ikinci ve üçüncü paragraflarındaki cezalar uygulanır.

m) 23 ve 24 üncü maddeler ile getirilen yasak, sınırlama ve yükümlülükler aykırı olarak elde edilen su ürünleri ile 25 inci madde ile satışı, nakli ve imalatla kullanılması yasak edilen su ürünlerini nakledenlere, satanlara beş bin Türk lirası, bunları imalatla kullananlara, işleyenlere, muhafaza edenlere ve ihraç edenlere on bin Türk lirası idarî para cezası verilir. Ayrıca kabahat konusu su ürünlerine ve yapılan imalatlara el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

25 inci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir. Ayrıca kabahat konusu su ürünlerine, istihsal ve nakil vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Fiilin iki yıl içinde tekrarı halinde bu fiili işleyenlere bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünlerine, istihsal ve nakil vasıtalarına el konularak müsaderesine hükmolunur.

n) 28 inci maddede belirtilen bilgi ve belgeleri, ilgililere zamanında ve doğru olarak vermeyenlere, yedi yüz Türk lirası idarî para cezası verilir.

o) 29 uncu madde hükümlerine aykırı hareket edenlere, sekiz yüz elli Türk lirası idarî para cezası verilir. Kabahat konusu yasak vasıtalara el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

p) Ek 4 üncü maddede yer alan yükümlülükler uymayan gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk lirasından beş bin Türk lirasına kadar, yetiştiricilik tesisleri sahiplerine ise beş bin Türk lirasından yirmi beş bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir.

r) Ek 5 inci maddede yer alan yükümlülükler aykırı hareket edenlere, avladıkları ürünleri Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen karaya çıkış noktalarından boşaltmayan gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk lirasından beş bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir.

s) Ek 6 ncı maddede yer alan düzenlemelere aykırı hareket eden gerçek kişilere on bin Türk lirası, tüzel kişilere yirmi bin Türk lirası idarî para cezası verilir.

t) Ek 7 nci maddede yer alan düzenlemelere aykırı olarak ticari su ürünleri avcılığı yapan gemilerden Tarım ve Orman Bakanlığınca ruhsatlandırılmış olanlar için sahip veya donatanlarına on bin Türk lirasından otuz bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir. Ruhsat tezkeresine sahip olmayan gemiler için ise sahip veya donatanlarına yirmi bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Bu maddede yazılı idarî para cezaları, tam boyu oniki metre dahil yirmiiki metreye kadar olan gemiler için iki katı, yirmiiki metre ve daha uzun gemiler için üç katı olarak uygulanır.

Kabahat konusu fiillerin tekrarı, kabahatin tespit edildiği tarihten itibaren iki yıl içinde ilk cezaya konu kabahatin tekrar işlenmesini ifade eder.

Bu maddede sayılan kabahat konusu fiillerin tekrarı halinde birinci fıkranın (b), (c) ve (f) bentleri ile (j) bendinin ikinci paragrafı hariç olmak üzere, idarî para cezaları iki katı olarak uygulanır.

Ruhsat tezkerelerine geçici süre ile el konulan balıkçı gemilerinin bu süre içerisinde avcılık yapmaları halinde, bu gemilere avlanma araçları ve donanımlarıyla birlikte el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilen balıkçı gemilerinin Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen tüm izin ve ruhsat tezkereleri de iptal edilmiş sayılır.

BÖLÜM – IX
Yürürlük Hükümleri

Yönetmelikler:

Madde 37 – Kanunun 19, 20, 23, 24 ve 27 nci maddelerine ait yönetmelikler kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 6 ay içinde yürürlüğe konulur.

Madde 38 – Bu kanunun 7, 8, 9, 10 ve 22 nci maddelerinde öngörülen hususlarda 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Vazife ve Salahiyetleri Hakkındaki Kanunda Devlet Su İşlerine tanınan haklar ve yetkileri bakidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler:

Madde 39 – 27 Ağustos 1287 tarihli Dersaadet ve Biladi Selasede Midye ve İstiridye İhracı Hakkındaki Nizamname, 18 sefer 1299 tarihli Zabıtai Saydiye Nizamnamesi, 19 Nisan 1298 tarihli Dersaadet ve Tevabii Balıkhane İdaresine dair Nizamname, 6 Nisan 1340 tarihli İstanbul ve Tevabii Balıkhanesine müteallik Nizamnamesinin birinci ve üçüncü maddelerinde muharrer rüsumun tezyidine dair 465 sayılı Kanun, 18 Sefer 1299 tarihli Zabıtai Saydiye Nizamnamesine bazı mevad tezyiline dair 18/1/1926 tarih ve 721 sayılı Kanun, 22 Nisan 1926 tarihli ve Zabıtai Saydiye ve İstanbul ve Tevabii Balıkhane İdareleri Nizamnamelerinin bazı mevaddını muaddil 820 sayılı Kanun, 5639 sayılı Kanunun 3, 4 ve 5 inci maddeleri Kaçakçılığın Men ve Takibine dair 1918 sayılı Kanunun bazı maddelerinin tadiline dair 6829 sayılı Kanunun 2 nci ek maddesinin IV Nolu bendi ile 5887 sayılı Harçlar Kanununun 10 uncu cetvelin 57 Nosu yürürlükten kaldırılmıştır.

815 sayılı Kabotaj Kanununun 3 üncü maddesindeki yasaklar bu kanunun 3 üncü maddesinin 7 nci bendine uygun hareket eden yabancı turistler ile 14 üncü maddeye göre etüt ve araştırma işlerinde çalıştırılacak yabancılara uygulanmaz,

Bu kanunun uygulanmasında diğer kanunların bu kanuna aykırı olan hükümleri tatbik olunmaz.

Ek Madde 1 – (15/5/1986 tarihli ve 3288 sayılı Kanunun 8 inci maddesi hükmü olup ek maddeye çevrilerek numaralandırılmıştır.)

1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda geçen "Ticaret Bakanlığı" ile "Tarım Bakanlığı" deyimleri "Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı", "Tüzük" deyimini "Yönetmelik" olarak değiştirilmiştir.

Ek Madde 2 – (15/5/1986 tarihli ve 3288 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükmü olup ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ile bu Kanunda geçen yönetmelik Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde hazırlanarak yayımlanır.

Ek Madde 3 – (Ek : 22/7/2003-4950/8 md.) (Değişik:6/11/2019-7191/12 md.)

36 ncı maddede yer alan idarî para cezaları mahallin en büyük mülki amiri ile Sahil Güvenlik Komutanlığının yetki ve sorumluluk alanlarında Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından görevlendirilen personel tarafından uygulanır. Mülki amirler idarî para cezası verme yetkilerini 33 üncü maddede belirtilen görevlilere devredebilir.

Vali mülkiyetin kamuya geçirilmesi yetkisini ildeki mülki idare amirlerinden birine veya Tarım ve Orman Bakanlığı il müdürüne devredebilir.

Cezaların verilme usulleri, makbuzların şekli, dağıtımı ve kontrolüne ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

İdarî yaptırımlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir.

Bu Kanuna göre verilen idarî para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.

Ek Madde 4- (Ek:6/11/2019-7191/13 md.)

Tarım ve Orman Bakanlığı, su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik verilerini elde etmek, faaliyetlerini izlemek ve kural ihlallerini tespit etmek amacıyla her türlü teknik alet ve sistemlerden yararlanabilir, uzaktan algılama sistemleri kurabilir, kurdurabilir ve işletebilir, bu konularda ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapabilir.

Su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik verilerinin elde edilmesi ve izlenmesi amacıyla gemilerde ve yetiştiricilik tesislerinde bulundurulması istenen sistem ve cihazların Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen özelliklere uygun ve işler durumda olması zorunludur. Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen sürede bu zorunluluklara uymayanların aykırılık giderilinceye kadar faaliyette bulunmasına izin verilmez. Bulundurulması istenen sistem ve cihazların hangi balıkçı gemileri ve yetiştiricilik tesisi tarafından kullanılacağına ve bu maddenin uygulanmasına ve istisnalara ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 5- (Ek:6/11/2019-7191/14 md.)

Balıkçı gemilerinin büyüklük ve yaptıkları faaliyete göre, avladıkları su ürünlerini Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen karaya çıkış noktalarından boşaltması, avcılık veya yetiştiricilik yoluyla elde edilen su ürünlerinin nakillerinde Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen belgelerin bulunması, bu belgelerin istenildiği şekilde gönderilmesi zorunludur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarla zorunluluktan muaf tutulacaklar ile istisna sağlanacak faaliyet ve durumlara ilişkin hususlar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 6- (Ek:6/11/2019-7191/15 md.)

Tarım ve Orman Bakanlığından izin alınmadan deniz ve içsullarda balıklandırma yapılması veya bu kaynaklara diğer su ürünlerinin bırakılması yasaktır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.

Ek Madde 7- (Ek:6/11/2019-7191/16 md.)

Başka ülkelerin karasularında, münhasır ekonomik bölgelerinde veya uluslararası sularda ticari su ürünleri avcılığı yapacak gemilerin sahip veya donatanlarının Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen şartlara uyması zorunludur.

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yayımlandığı tarihte genel hükümlere göre kurulmuş olan su ürünleri kooperatiflerinden 15 inci maddeye göre Tarım Satış Kooperatifleri ve birlikleri ile Tarım Kredi Kooperatifleri ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunlarına göre teşkilatlanmak isteyenler statülerinde adi Genel Kurul toplantıları için derpiş olunan toplanma ve karar nısapları ile kooperatiflerini feshedebilirler.

Geçici Madde 2 – Bu kanunun 19, 20, 23, 24 ve 27 nci maddelerine ait yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar 39 uncu maddede yazılı hükümlerin alakalı kısımlarının uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 3 – (Mülga: 3/7/2003-4916/38 md.)

Madde 40 – Bu kanunun 15 inci maddesi ile geçici birinci maddesi hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri yayımından altı ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 41 – Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**22/3/1971 TARİHLİ VE 1380 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN
GEÇİCİ MADDELER:**

1 - 15/5/1986 tarihli ve 3288 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Halen faaliyette bulunan sanayi kuruluşları ve işyerleri, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içerisinde, atık suların ve zararlı maddelerin su ürünleri üreme ve istihsal yerlerine ve civarlarına akmasını önleyecek tedbirleri almak ve arıtma tesislerini kurmak ve işletmekle yükümlüdür.

Bir yıllık süre, zaruri hallerde Bakanlar Kurulu Kararı ile altı ay uzatılabilir.⁽¹⁾

Geçici Madde 2 – Bu Kanunun yürürlüğünden önce faaliyetleri men edilmiş bulunan sanayi kuruluşları ile işyerleri hakkında da geçici 1 inci madde hükmü uygulanır ve bunlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren faaliyetlerine devam edebilirler.

Geçici Madde 3 – Bu Kanuna göre hazırlanacak yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut tüzüğün bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(1) Bu maddede öngörülen bir yıllık süre, Bakanlar Kurulunun 20/5/1987 tarih ve 87/11786 sayılı Kararı ile, 28/5/1987 tarihinden itibaren 6 ay uzatılmıştır.

**1380 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	1380 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
3288	1, 3, 7, 14, 17, 26, 27, 36	28/5/1986
4916	4, Geçici Madde 3	19/7/2003
4950	13, 21, 23, 32, 33, 34, 36, Ek Madde 3	(Yayın tarihi olan 29/7/2003'ten altı ay sonra) 29/1/2004
5957 (6215 ile değişik)	26	1/1/2012
5996	23, 36	13/12/2010
KHK/698	18	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonu- cunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte
7191	3, 4, 17, 18, 22, 25, 32, 33, 34, 35, 36, Ek Madde 3, Ek Madde 4, Ek Madde 5, Ek Madde 6, Ek Madde 7	1/1/2020
Anayasa Mahkemesinin 12/11/2020 tarihli ve E.:2020/10; K.:2020/67 sayılı Kararı	22	17/2/2021